

Manage jouw eigen leven

economisch denken

Leerdoelencatalogus

2014/V1

International Centre of EBC*L
Aichholzgasse 6
A-1120 Wien
office@ebcl.eu
www.ebcl.eu

THEMA's:

- Economische efficiëntie
- Voorwaarden in contracten
- Koopcontract, huurcontract, arbeidsovereenkomst
- Kredietovereenkomst
- Schulden, insolventie, aansprakelijkheid
- Schuldenmanagement
- Het privé huishoudplan
- Economische efficiëntie berekenen
- Voorbeelden van economisch denken

ECONOMISCHE EFFICIËNTIE

Globale leerdoelen

- Het principe van economische efficiëntie kunnen uitleggen.
- Voorwaardelijke wetten van economische efficiëntie uit kunnen leggen.
- De factor schaarste uit kunnen leggen.
- De begrippen kosten – opbrengsten – waardes uit kunnen leggen.
- Uit kunnen leggen waarom de wereld complex is (geen examenrelevant extra thema)

1. HET ECONOMISCHE EFFICIËNTIE-PRINCIPE	
	1.1. Het begrip economische efficiëntie uit kunnen leggen.
	1.2. Het begrip economisch uit kunnen leggen.
	1.3. De noodzaak om economisch te denken en te handelen uit kunnen leggen.
	1.4. Het begrip schaars product uit kunnen leggen.
	1.5. Het begrip input uit kunnen leggen.
	1.6. Het begrip bron uit kunnen leggen.
	1.7. Het begrip output uit kunnen leggen.
	1.8. Het begrip input-output-verhouding uit kunnen leggen.
	1.9. Het input georiënteerde economische efficiëntie principe uit kunnen leggen: Met de beschikbare inzet van middelen (input) een zo goed mogelijk resultaat (output) bereiken.
	1.10. Het output georiënteerde economische efficiëntie principe uit kunnen leggen: Een gewenst resultaat (output) met een zo gering mogelijke inzet van middelen (input) bereiken.
	1.11. Het zowel input-als ook-output georiënteerde economische efficiëntie principe uit kunnen leggen: Een zo goed mogelijk resultaat (output) met een zo mogelijk geringe inzet van middelen

	(input) bereiken.
	1.12. Aan de hand van concrete voorbeelden economisch handelen uit kunnen leggen.
	1.13. Aan de hand van concrete voorbeelden oneconomisch handelen uit kunnen leggen.
2. INSTRUMENTEN VOOR DE VERHOGING VAN DE ECONOMISCHE EFFICIËNTIE	
	2.1. Uit kunnen leggen hoe economische efficiëntie beïnvloed kan worden.
	2.2. De schriftelijke plus-minus-lijst uit kunnen leggen.
	2.3. De ABC-analyse uit kunnen leggen.
3. KOSTEN - OPBRENGSTEN – WAARDE	
	3.1. Uit kunnen leggen dat: „ Hoe schaarser een product is, des te hoger is in de regel haar waarde. “
	3.2. Uit kunnen leggen dat: „ Hoe meer er van een product voor handen is, des te lager is in de regel haar waarde. “
	3.3. Het begrip echte schaarste uit kunnen leggen.
	3.4. Het begrip kunstmatig opgewekte schaarste uit kunnen leggen.
	3.5. Het begrip opbrengsten uit kunnen leggen.
	3.6. Het begrip kosten uit kunnen leggen.
	3.7. Uit kunnen leggen waarom input en output – en daarmee ook economische efficiëntie – vaak niet in geldwaarde of met getallen kan worden gewaardeerd en gemeten.
	3.8. Op de volgende spreuk stelling kunnen nemen: „ Niet alles wat een waarde heeft, moet ook een prijs hebben. “
4. COMPLEXE WERELD (niet relevant voor het examen)	
	4.1. Uit kunnen leggen wat er met afnemende extra voordelen wordt bedoeld.
	4.2. Uit kunnen leggen wat er met toenemende bijkomende kosten wordt bedoeld.
	4.3. De volgende uitspraak uit kunnen leggen: Wat op de korte termijn economisch kan lijken, kan op de lange termijn zeer oneconomisch zijn.

4.4. De volgende uitspraak uit kunnen leggen: Wat **op de korte termijn niet** economisch kan lijken, kan **op de lange termijn** zeer economisch zijn.

4.5. Het verschil tussen **subjectieve** en **objectieve** beoordeling (standpunt) uit kunnen leggen.

CONTRACTEN

Globale leerdoelen

- Contracten als uitgangspunt van de economische activiteit uit kunnen leggen.
- Het begrip win-win-situatie uit kunnen leggen
- De contractsoorten koopverdrag, huurverdrag en arbeidsovereenkomst uit kunnen leggen

Specifieke leerdoelen

---

5. KENNIS VAN DE CONTRACTMODELLEN	
	5.1. Uit kunnen leggen wat de functie van een contract voor eenieder behelst.
	5.2. Uit kunnen leggen wat een contract is en hoe contracten tot stand komen.
	5.3. Uit kunnen leggen waarom een mondeling gemaakte afspraak ook een contract is.
	5.4. De wezenlijke punten van een formeel schriftelijk contract uit kunnen leggen.
	5.5. Het begrip algemene zakelijke voorwaarden uit kunnen leggen.
	5.6. Het begrip win-win-situatie uit kunnen leggen.
	5.7. Het begrip eerlijkheid in relatie tot contracten uit kunnen leggen.
	5.8. Uit kunnen leggen wat er met contractbreuk wordt bedoeld.
	5.9. Uit kunnen leggen waarom beide partijen vaak de mening zijn toegedaan, dat telkens de ander een contractbreuk begaan heeft (en hij „in zijn recht“ staat).
	5.10. Uit kunnen leggen welke mogelijkheden men heeft om met een contractbreuk om te gaan.
	5.11. Uit kunnen leggen waarom men bij juridische geschillen het economische efficiëntie beginsel in acht moet nemen.
6. BELANGRIJKE CONTRACTMODELLEN	
	6.1. De grondslagen voor een koopcontract uit kunnen leggen.

	6.2. De grondslagen voor een huurcontract uit kunnen leggen.
	6.3. De grondslagen voor een arbeidsovereenkomst en de bijbehorende rechten en plichten van de werkgever en de werknemer uit kunnen leggen.
7. KREDIETCONTRACT	
	7.1. Uit kunnen leggen wat er met een kredietcontract bedoeld wordt en wat de belangrijkste punten van een kredietcontract zijn.
	7.2. De begrippen schuldenaar en schuldeiser uit kunnen leggen.
	7.3. Het begrip kredietwaardigheid (krediet) uit kunnen leggen.
	7.4. Het begrip zekerheden uit kunnen leggen.
	7.5. Uit kunnen leggen wat er met garantstelling of borg bedoeld wordt.
	7.6. Uit kunnen leggen wat er met betalingstermijnen bedoeld wordt.
	7.7. Uit kunnen leggen wat er met kredietrente bedoeld wordt.
	7.8. Uit kunnen leggen wat er met jaarrente percentage bedoeld wordt.
	7.9. Het verschil tussen nominale rente en reële rente uit kunnen leggen.

SCHULDEN, FAILLISEMENT, AANSPRAKELIJKHEID EN SCHULDENMANAGEMENT

Globale leerdoelen

- De problematiek van de overmatige schuldenlast uit kunnen leggen
- Die gevolgen van een faillissement uit kunnen leggen
- De schuldenmanagement procedure ter voorkoming van schuld uit kunnen leggen

THEMA	LEERDOEL
8. SCHULDEN , FAILLISEMENT, AANSPRAKELIJKHEID	
	8.1. Uit kunnen leggen wat er met schulden wordt bedoeld.
	8.2. Uit kunnen leggen aan wie men schulden kan hebben.
	8.3. De begrippen liquiditeit („liquide zijn“) en geen liquiditeit („niet liquide zijn“) uit kunnen leggen.
	8.4. Uit kunnen leggen wat de gevolgen zijn, wanneer men de schulden niet volgens de afspraak kan terugbetalen.
	8.5. Uit kunnen leggen wat er met aansprakelijkheid wordt bedoeld.
	8.6. Het begrip insolventie uit kunnen leggen.
	8.7. Het begrip faillissement uit kunnen leggen.
	8.8. Het begrip privé faillissement uit kunnen leggen.
	8.9. Uit kunnen leggen, wat er met beslaglegging wordt bedoeld.
	8.10. Uit kunnen leggen wat er met salaris beslaglegging wordt bedoeld.
9. SCHULDENMANAGEMENT	
	9.1. Het begrip schuldenmanagement uit kunnen leggen.
	9.2. Uit kunnen leggen wat er met overmatige schuldenlast wordt bedoeld en hoe men dit kan voorkomen.
	9.3. Uit kunnen leggen wat men kan doen als men op de korte termijn niet liquide is.
	9.4. Uit kunnen leggen wat men kan doen als men op de lange termijn niet liquide is.

HET PRIVÉ HUISHOUDPLAN

Globale leerdoelen

- Een privé huishoudplan op kunnen stellen
- De begrippen inkomsten en uitgaven uit kunnen leggen

Specifieke leerdoelen

THEMA	LEERDOEL
10. HUISHOUDPLAN basisprincipes	
	10.1. Het begrip privé huishoudplan uit kunnen leggen.
	10.2. De noodzaak van een huishoudplan uit kunnen leggen.
	10.3. Het verschil tussen een korte termijn en een lange termijn huishoudplan uit kunnen leggen.
	10.4. Het begrip inkomsten uit kunnen leggen.
	10.5. Het verschil tussen vaste inkomsten en variabele inkomsten uit kunnen leggen.
	10.6. Het begrip uitgaven uit kunnen leggen
	10.7. Het verschil tussen vaste uitgaven en variabele uitgaven uit kunnen leggen.
	10.8. Het verschil tussen geplande en niet geplande uitgaven uit kunnen leggen.
	10.9. De begrippen besparingen en reserves en de betekenis van sparen uit kunnen leggen.
11. HUISHOUDPLAN opstellen	
	11.1. Een privé huishoudplan op kunnen stellen.

ECONOMISCHE EFFICIËNTIE BEREKENEN

Globale leerdoelen

- Het belang van getallen en kengetallen uit kunnen leggen.
- Percentage- en renteberekeningen op kunnen stellen.

Specifieke leerdoelen

THEMA	LEERDOEL
12. HET BELANG VAN GETALLEN en KENGETALLEN	
	12.1. Uit kunnen leggen waarom getallen en kengetallen belangrijk zijn om de economische efficiëntie vast te kunnen stellen.
	12.2. Voorbeelden van kengetallen uit de verschillende levens- en economische sectoren uit kunnen leggen.
13. PERCENTAGE- EN RENTEBEREKENING	
	13.1. Het percentage bedrag kunnen berekenen.
	13.2. De percentage standaarden kunnen berekenen.
	13.3. Het rentebedrag kunnen berekenen.
	13.4. De rentestandaarden kunnen berekenen.

TOEPASSINGVOORBEELDEN VAN ECONOMISCH DENKEN

(Opmerking: De leerdoelen van dit hoofdstuk zijn **niet relevant voor het examen**.
Het wordt toch aangeraden om de hieronder beschreven leerdoelen te behandelen.

Globale leerdoelen

- Economisch denken aan de hand van concrete toepassingen kunnen uitwerken.
- De waarde van „het leren van “ het economische denken kunnen uitwerken.

THEMA	LEERDOEL
14. LEREN en ECONOMISCHE EFFICIËNTIE	
	14.1. Uit kunnen leggen hoe men als leerling de economische efficiëntie van het leren kan verhogen.
15. OPVOEDING en ECONOMISCHE EFFICIËNTIE	
	15.1. Uit kunnen leggen hoe men een kind economisch denken en handelen kan bijbrengen.
	15.2. Uit kunnen leggen waarom niet loven niet economisch is.
	15.3. Uit kunnen leggen waarom te veel loven niet economisch is.
	15.4. Uit kunnen leggen waarom „steeds alleen maar het beste voor mijn kinderen te willen “ vaak niet economisch is.
16. VERDERE TOEPASSINGSVOORBEELDEN VAN ECONOMISCHE DENKEN	
	16.1. Uit kunnen leggen wat men met economisch gebruik van het privé budget (salaris, huishoudgeld, zakgeld) bedoeld.
	16.2. Uit kunnen leggen waarom het hebben van gezondheid bevorderend gedrag economisch is.
	16.3. Uit kunnen leggen waarom een geluksspel (aan het zicht van de spelers onttrokken) op de lange duur niet economisch kan zijn.
	16.4. Uit kunnen leggen waarom milieu besparend en duurzaam handelen door iedereen en in het algemeen op de lange duur economisch is.